

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet
Szóbeli záróvizsga tételsor

A tételek három, az értékelésnél azonos súlyú alegységből állnak. Az alapozó élettudományi ismeretek, a klinikai ismeretek, a gyógyszeres (csoportosítás és hatásmechanizmus) és egyéb terápia, valamint az ápolástudományi ismeretek komplex elsajátítása szükséges az eredményes felkészüléshez. A tétel legalább elégséges szintű értékelésének feltétele, hogy a vizsgázó valamennyi résztételt külön-külön legalább elégséges szinten teljesítse! Kérjük, hogy esetleges kérdéseikkel forduljanak bizalommal az Ápoló Szak munkatársaihoz.

1) Szívelégtelenség

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A szív anatómiai felépítése. A sympathicus és parasympaticus idegrendszer szívre gyakorolt hatásai. A szív eredetű keringési elégtelenség kompenzációs mechanizmusai.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

A szívelégtelenség kialakulásának okai, felosztása, tünetei, diagnosztikai lehetőségek.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

A kórkép gyógyszeres terápiája, műtéti megoldásai. Ismertesse a kórkép terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

2) Ischaemias szívbetegségek

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A szív saját érellátása, jellemzői. A sympathicus és parasympaticus idegrendszer hatása a szív ciklusra, a koronáriákra és a verőtér fogatra. A szív beidegzése. Ischaemia, laesio, nekrosis elkülönítése, EKG jelei.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Atherosclerosis, akut coronária syndroma, angina pectoris, myocardialis infarctus (STEMI, NSTEMI). Gyakori szövődményei. Laboratóriumi, EKG, valamint koronária intervenció eltérések.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Az akut angina pectoris és STEMI ellátási protokollja. Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Koronária intervenció.

3) Magasvérnyomás betegség

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Az érfal felépítésének jellemzése (artéria-véna közötti különbségek). A vérnyomás definíciója, meghatározó és befolyásoló tényezői, az egyes érszakaszok részvételének mértéke a perifériás ellenállás kialakításában. Magas és alacsony nyomású rendszerek. A keringés helyi, humorális, és idegi szabályozása.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

WHO szerinti magas vérnyomás definíciója, csoportosítása, szövődményei. Átmeneti és tartós vérnyomásemelkedés okai. Etiológiai osztályozás (primer és secunder). Cardiovascularis rizikófaktorok. Hipertóniás krízis. Metabolikus syndroma. Hipertónia okainak, célszerv károsodások kivizsgálásának módszerei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórkép terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

4) Shock

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A kis- és a nagyvérkör ismertetése. A keringő vér megoszlása a keringési rendszerben nyugalomban. Vérnyomás a kisvérkör és a nagyvérkör egyes részein. Szervek/szervrendszerek vérátáramlása és a perctérfogatból való részesedése és a keringés redisztribúciójában való részvételük mértéke. Kapillárisok felépítése, AV shuntok jelentősége, Kapilláris anyagkicserélődés, nyomáskülönbségek az intra és extravasalis tér között – oedema kialakulásának folyamata, plazmafehérjék szerepe.

b) Klinikum, betegségenként – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

A shock lefolyásának ismertetése a hipovolaemiás shock példáján, felosztása kiváltó okok szerint. A shock kompenzált és dekompenzált fázisának tünetei. Fontosabb fizikális és eszközös diagnosztikus vizsgáló módszerek.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórkép terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit.

5) Artériás érbetegségek

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A nagyvérkör artériái és ellátási területük. Ismertesse a bal pitvarból, a jobb pitvarból és a vena saphena magnából származó vérrögök lehetséges útjait. A vérerek fő csoportjai (az erek felépítése; pulzus (fogalma és az 5 qualitas), artériás pulzus tulajdonságai; a pulzusszám befolyásoló tényezői; pulzushullám; a pulzusvizsgálat helyei és technikája); pulzusszám normálértéke életkor szerint.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse a verőérelzáródások okait, tüneteit, típusait (akut, krónikus). Ismertesse az akut artériás embólia kialakulásának mechanizmusát. Ismertesse a krónikus verőérelzáródások típusait (Buerger-kór, arteriosclerosis, claudicatio intermittens jelentősége), okait, tüneteit. Ismertesse a kórképekben alkalmazott invazív és noninvazív diagnosztikai eljárásokat (fizikális vizsgálat, laboratóriumi vizsgálatok. Hasi angina háttérének vizsgálata. Aorta aneurysma kialakulásának tényezői, tünetek, felosztás, szövődmények.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Ismertesse a lehetséges műtéti megoldásokat (embolectomia, thrombectomia, elzárt érszakasz pótlása vagy áthidalása). Aorta aneurysma ruptura sebészi kezelése.

6) Vénás érbetegségek

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Ismertesse a vénás rendszert, vérkörök és gyűjtő területüket. Ismertesse a bal pitvarból, a jobb pitvarból és a vena saphena magnából származó vérrögök lehetséges útjait. A vérerek fő csoportjai. (az erek felépítése; pulzus (fogalma és az 5 qualitas), vénás pulzus tulajdonságai. Vénás áramlást befolyásoló tényezők.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse a vénás betegségek osztályozását, okait, típusait (akut, krónikus) hajlamosító tényezőit, etiológiáját, tüneteit. Ismertesse a kórképekben alkalmazott invazív és noninvazív diagnosztikai eljárásokat. Visszérbetegségek szövődményei: posztthrombotikus szindróma.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Ismertesse az intervencionális radiológiai módszereket (vena cava inferior szűrők, stent behelyezés, endoprothesisek beültetése, PTA).

7) Obstruktív légzőszervi betegségek

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A légzőszervrendszer felépítése. A légzés fázisai. A belélegzett, az alveoláris és a kilélegzett levegő, az artériás és vénás vér O₂ és CO₂ tartalma. Gázcsere a tüdőben. A vér szerepe a gázcsereben. Vérgázok szállítása. Spirometria és a légzési térfogatok. A légzés szabályozása (központi és perifériás receptorok működése). A sympaticus és a parasympaticus idegrendszer hatása a bronchusokra és a légzésre. O₂ mérgezés; CO₂ coma.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Chronikus obstruktív tüdőbetegségek (bronhitis chronica, asthma bronchiale, emphisema pulmonum) felosztása, oki, predisponáló tényezők, tünetek, diagnosztikus lehetőségek, szövődmények. Status asthmaticus tünettana. A légutak allergiás betegségei (szénanátha, oedema laryngis), kiváltó tényezők, tünetek, sürgősségi vonatkozások. Légzőszervi betegségek vizsgáló módszerei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Krónikus bronchitis akut exacerbatióinak kezelése.

8) Felsőlégtúti gyulladós és restriktív tüdőbetegségek

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A gátor képletei. A tüdő feszülésének fenntartása, surfactant szerepe. A tüdő vérátáramlását befolyásoló nyomásviszonyok – kisvérköri keringés. A nagyvérköri kapillárisok és az intersticiális folyadék között lejátszódó folyamatok a gázcsere során. Vitálkapacitás, reziduális levegő fogalma. A mellhártya lemezei, elhelyezkedése szerepe. A sinus sphrenicocostalis jelentősége. Légzésszámot befolyásoló tényezők; a ventiláció megítélése (életkoronkénti légzésszám/kitérés/ritmus/hang); lehelet szagának megváltozása; köhögés formái; jellegzetes köpettípusok. Normális és kóros légzéstípusok.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Tüszős mandulagyulladás, influenza, bronchitis acuta, pneumonia oka, tünetek, felosztás, diagnosztikus lehetőségek, szövődmények. Pulmonális TBC, PTX okai, tünetei, vizsgáló módszerei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

9) Húgyutak gyulladósos és daganatos betegségei, vesekő

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A vizeletkiválasztó és elvezető szervrendszer felépítése és működése, a vese juxtaglomeruláris apparátusa, a nephron részei, szűrőfelszín, szűrletkészítés. A vese hormontermelése. A vizelet jellemzőinek, általános és mikrobiológiai vizsgálatainak jelentősége.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Húgyúti infekciók hajlamosító tényezői, leggyakoribb okai, az urethritisek (STD-k is), cystitis és pyelonephritisek felosztása, tünetei, diagnosztikája. Vesekövek felépítése, a kialakulás hajlamosító tényezői, veseköves kolica típusos tünetei, vizsgáló módszerei, szövődményei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

10) Akut és krónikus veseelégtelenség

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Vizelet kialakításának mechanizmusai a vese nephron egyes szakaszain. A vesében érvényesülő hormonális hatások. Vizeletürítés mennyiségi és minőségi (összetétel) eltérései.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Az akut és krónikus veseelégtelenség definíciója, okai, kialakulásához vezető tényezők, felosztása, tünetei, szövődmények. Veseelégtelenségben alkalmazott invazív és noninvazív diagnosztikai vizsgálatok. Veseelégtelenség okozta leggyakoribb só és víz háztartás rendellenességek, azok jelei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). A dialízis kezelés típusai, alkalmazásának indikációi.

11) Diabetes mellitus syndroma

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Az energiaforgalom (szénhidrát és zsíryanagcsere) kémiai szabályozásában résztvevőhormonok bemutatása. Hasnyálmirigy felépítése és működése. Glikolízis, Glikogenezis, glikogenolízis, glükoneogenezis, lipogenezis, lipolízis fogalma, hatása a vércukorszintre és a folyamatokat serkentő vagy gátló hormonok megnevezése.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Fogalmazza meg a diabetes mellitus (IGT, IFG fogalmak) felosztása (1-es, 2-es, terhességi) 1-es típusú diabetes kialakulásának hátterét, jellegzetességeit. Ismertesse a 2-es típusú cukorbetegség kialakulását. Diabetes kimutatásának módjait (OGTT, IGT, HbA1c, fruktózamin, glükozuria, stb.) Diabetes rövid és hosszú távú szövődményei (retino, nephro, angiopathia, neuropathia) kialakulásának háttere, ezek tünetei, a diabetes életet veszélyeztető heveny szövődményei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Diabeteses láb kezelési szabályai.

12) Pajzsmirigy és mellékvese betegségei

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A pajzsmirigy felépítése. A hormontermelés szabályozásának bemutatása a hypothalamus-hypophysis-pajzsmirigy kapcsolaton keresztül. Jódforgalom (emésztőcsatorna-vese-pajzsmirigy). A mellékvesekéreg és velő felépítése és hormontermelése (termelődés ingere, helye, hatások). A hypothalamus-hypophysis-mellékvese kapcsolat bemutatása. A stressz mechanizmusa.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

A pajzsmirigy gyulladásos (akut és krónikus - Hashimoto, de Quervain thyreoiditis) és daganatos betegségeinek okai, tünetei, felosztása, szövődmények. A pajzsmirigy fokozott és csökkent (hyper és hypothyreosis) működésének okai, tünetei szervrendszerenként, diagnosztikus lehetőségek. Krízisek tünetei. Mellékvese velő daganatos betegsége: Pheochromocytoma tünetek. Mellékvesekéreg csökkent és fokozott működése (Cushing és Addison és Conn syndroma) okok, felosztás, tünetek, szövődmények szervrendszerek szerint.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). A pajzsmirigy és mellékvese kéreg kóros elváltozásait kísérő krízisek kezelése.

13) Fekélybetegség és a bélrendszer nem fertőző gyulladásos betegségei

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Az emésztőcsatorna anatómiai felépítése és szakaszai. A gyomor, vékonybél, vastagbél mozgásainak idegi és humorális szabályozása. Emésztő-nedvek megnevezése, termelődés helyük, hatásaik helyei, a bennük megtalálható emésztő-enzimek megnevezése, termelődésük idegi és humorális szabályozása, hatásaik ismertetése. Sósavtermelés szabályozása és mechanizmusa.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

A GERD okai, tünettana, diagnosztikus lehetőségei, szövődményei.

A gyomor és nyombél fekélyeinek kiváltó/hajlamosító tényezői, okai, tünetei, diagnosztikus lehetőségek, szövődményei Helicobacter pylori jelentősége. Colitis ulcerosa, Crohn betegség kiváltó, hajlamosító tényezői, pszichoszomatikus komponensei, tünetei, diagnosztikus lehetőségek, szövődményei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Ismertesse az enterostomák felosztását (fajta, időtartam, cél, forma szerint). Ismertesse a stomaellátás protokollját, eszközrendszerét, az előkészítés és kivitelezés menetét.

14) Májbetegségek (hepatitis, daganat, cirrhosis)

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A vörösvértest szintézise és lebontása. A haemoglobin felépítése. Methaemoglobinaemia. Plazmafehérjék képzése és szerepe. A máj anatómiája, felépítése, vérellátása, működése. A portális hypertensio kialakulásának okai, következményei.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Hepatitisek felosztása, ezek jellemzői, fertőzés terjedésének lehetőségei, a gyulladás tünetei, diagnosztikus lehetőségek, szövődmények. A májcirrhosis leggyakoribb okai, tünetei stádiumonként, diagnosztikus lehetőségek, szövődmények. Icterusok felosztása, okai, jellegzetes jelei, elkülönítési módjai.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). A májcirrhosis szövődményeinek kezelése supportív és palliatív megoldások. A májátültetés jelentősége.

15) Epeutak-, epehólyag és exocrin pancreas betegségei

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A hasnyálmirigy felépítése, vérellátása, idegi és humorális szabályozása. Az epe frakciói, az epe összetétele, az epetermelés szabályozása. A hasnyálmirigy enzimtermelés, hatásai, szabályozása.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Az epekő betegség hajlamosító tényezői, okai, az epekövek gyakori felépítése, az epeköves görcs tünettana, jellegzetes laboratóriumi eltérések, diagnosztikus vizsgálatok, szövődmények. Az epehólyag gyulladásának okai és tünetei. Akut és krónikus hasnyálmirigy gyulladás gyakori okai, kialakulásának mechanizmusa, jellegzetes panaszok és szisztémás szövődmények, vizsgálo eljárásai.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

16) A bélrendszer fertőző megbetegedései

a) Alapfogalmak, járványügyi feladatok

A fertőzés fogalma, a fertőzés sorsát befolyásoló tényezők (fertőző forrás, behatolási kapuk, fertőzés terjedési módjai). Természetes barrierek (elsődleges védelmi vonal). Patogenitás. Fogékony szervezet, kórokozók virulenciájának jelentősége. Fertőző betegségek előfordulási módjai: sporadikus, endémia, epidémia, pandémia, szezonális, ciklicitás. Járványügyi teendő fertőző megbetegedések előfordulásakor.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Salmonellosis, shigellosis, campylobacter, *E. coli*, *V. cholerae*, *Y. enterocolitica* fertőzések, anaerob bacillusok okozta fertőzések (clostridium fertőzések- enteritis necroticans, *C. difficile* okozta hasmenés) okok, felosztás, tünetek. Gyakoribb bélrendszeri parazita fertőzések (amoebiasis, giardiasis, ascariasis, trichinosis, toxocariasis). A leggyakoribb vírusos bélrendszeri betegségek. Fertőző betegségek diagnosztikája – fontosabb járványügyi laboratóriumi vizsgálatok.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

17) Aszepszis- antiszepszis, nozokomiális fertőzések

a) Aszepszis-antiszepszis fogalma. Nozokomiális fertőzések fogalma, jelentősége, előfordulása, eloszlás, klinikai megjelenése, a kórházi személyzet nozokomiális fertőzései. Leggyakoribb kórokozók a nozokomiális fertőzések esetében.

b) Nozokomiális surveillance, Nemzeti Nozokomiális Surveillance Rendszer, a surveillance alapelemei és fajtái. Ápolói feladatok fertőző betegek ellátásakor, izoláció, védőeszközök alkalmazása, betegoktatás

c) Aszeptikus technika megvalósulása műtét előtt, alatt és után, rezisztencia fogalma és elősegítő tényezők, az antiszepszis jellemzői. Fertőtlenítéstan, a fertőtlenítés eredményességét befolyásoló tényezők, fertőtlenítőszer, fertőtlenítő eljárások, sterilizálás.

18) Anaemiák, véralvadási zavarok

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Vörösvértestek és thrombociták jellemzése, képzése, feladatai. Plazmafehérjék, véralvadási faktorok képzése, szerepe a véralvadásban. A véralvadás intrinsic és extrinsic útja, az alvadási folyamat leállítása, fiziológias fibrinolízis. K-vitamin szerepe a véralvadásban.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse az anaemia fogalmát, tüneteit, fajtáit. Ismertesse a vérzési és alvadási zavarokat. Ismertesse a vérlemezke betegségek (thrombocytopathia és thrombocytopenia) okait, tüneteit, fajtáit. DIC patogeneze, okai, tünetei, szövődmények.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Protrombin idő mérésének gyakorlati jelentősége.

19) Csont- és ízületi betegségek (osteoporosis, RA, a gerinc degeneratív betegségei, arthrosisok)

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A mellékpajzsmirigy felépítése. A kalcium élettani jelentősége, a kalcium forgalom szabályozása (calcitonin és parathormon termelődése, hatásai; D3 vitamínhormon termelődése és hatásai). Csontképződés.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse az osteoporosis, osteomalatia, raumatoid arthritis pathofiziológiáját, okait, tünetei, diagnosztikai lehetőségeit (noninvaszív, invazív lehetőségek). Ismertesse a gerinc degeneratív elváltozásainak okait, gyakoriságát, jellemző panaszait, diagnosztikus lehetőségeit. Ismertesse az arthrosisok (csípő, illetve térd) jellemző tüneteit, diagnosztikáját.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

20) Só- és vízháztartási zavarok, sav-bázis egyensúlyzavarok

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Ismertesse a pH fogalmát, a gyenge és fix savakat, valamint szerepüket. Ismertesse a vér pufferrendszereit és a pH állandóság biztosításában résztvevő szerveket és működésüket (tüdő, vese, máj). Ismertesse az acidózis és alkalózis fogalmát, következményeit. A vérplazma elektrolit és szerves összetevői és normálértékei!

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse a sav-bázis egyensúlyának zavarait (respiratórikus acidózis és alkalózis, metabolikus acidózis és alkalózis), illetve az elektrolit egyensúly zavarait (hypo-, és hypernatraemia, hypo és hyperkalaemia, hypo és hypercalcaemia) ezek leggyakoribb okait, tüneteit, veszélyeit és fiziológias kompenzáló mechanizmusait, valamint jellegzetes EKG képeit. Ismertesse a diagnosztikuslehetőségeket a só és vízháztartási, illetve sav-bázis egyensúlyzavarok kimutatására és az ehhez kapcsolódó szakápolói teendőket.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

21) Agyi vascularis katasztrófák és szövődményeik, fejfájás

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A központi idegrendszer elemeinek főbb jellemzőit. Központi idegrendszer vérellátása, agyhártyák, liquor keringés.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Stroke osztályozása etiológia és patogenezis alapján: vérzéses-, ischaemiás stroke formái, jellemző fizikális eltérések, okai, tünetei, diagnosztikája. Az agnyomás fokozódás okai, fenyegető tünetei, diagnosztikus lehetősége. Fejfájás típusai, csoportosítása, kiváltó okok és prognózisa.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

22) Koponyasérülések, epilepszia és eszméletzavarok.

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A koponyacsontok, agyburkok, agytörzs felosztása és feladatai, formatio reticularis szerepe. Az agy vérátáramlása és szabályozása. Epilepszia patofiziológiája.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Koponya sérüléseinek osztályozása (arc, agykoponya) epiduralis, subduralis és subarachnoidealis vérzés pathofiziológiája, okai, tünetei. Agyalapi törések okai, jelei, diagnosztikája. Epilepszia okai, felosztása (fokális, generalizált), tünetei. Eszmélet és tudatzavarok felosztása, súlyossági fokozatai, gyakori okok.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

23) Idegrendszeri eredetű mozgászavarok (Sclerosis Multiplex, Parkinson kór, Myasthenia gravis)

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A központi idegrendszer főbb pályarendszerei, a piramidális és extrapiramidális pályarendszer. Az idegrendszer alapvető szerkezeti elemei (szürke és fehérállomány, neuron, neuroglia). Kémiai szinapszis. Neuro-muscularis junctio.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Parkinson kór, myasthenia gravis okai, jellegzetes fizikális, pszichés tünetei-jelei, diagnosztikus lehetőségek, prognosztikai tényezők. Az extrapyramidális rendszer károsodására utaló főbb tünetek. Sclerosis multiplex etiológia, tünettana. Lhermitte-jel, pszichés tünetek, diagnózis.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

24) Idegrendszer gyulladáisos megbetegedései

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A környéki idegrendszer: Agyideg magok eredése, agyidegek funkciója, gerincvelői idegek, idegfonatok és működésük.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Myelitisek, meningitisz, encefalitisz, okai, tünetei, meningeális izgalmi jelek, diagnosztikus lehetőségek, szövődmények. Prionbetegség lényege, tünetei, diagnosztikája. A lumbálpunctio jelentősége. Lyme- kór tünetei, és diagnosztikája, megelőzése.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Prionbetegség terjedésének megelőzési lehetőségei. Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Védőoltások jelentősége!

25) Praeoperatív és postoperatív ápolás. Acut hasi katasztrófák

a) Alapfogalmak

Praeoperatív és postoperatív ápolás, a műtéti előkészítésekről általában. Műtéti indikációk, időbeni, tartalmi felosztás. Általános műtéti előkészítés feladatai. Speciális előkészítési feladatok hasi műtétéknél. Postoperatív ápolás. Homeostasis zavarai a perioperatív szakban.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ileusok patofiziológiája. Üreges szervek perforációjának, acut pancreatitis, méhen kívüli terhesség, akut appendicitis, traumák okozta hasi katasztrófa, ileusok, kialakulásának etiológiája, tünetei, panaszok, diagnózis felállítása, prognózis. Peritonitis kialakulásának etiológiája, tünetei, panaszok, diagnózis felállítása, prognózis. Diagnosztikus lehetőségek akut hasi katasztrófák

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit.

26) Neurokognitív zavarok: Demencia és emlékezetzavarok. Pszichoaktív szerekkel kapcsolatos zavarok. Alkohol használati zavar. Delírium.

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Központi idegrendszeri funkcionális rendszerek (noradrenerg, dopaminerg, serotoninerger rendszer, lokalizáció, ingerület átvivő anyag). Az ingerület átvitel módja a szinapszisban. Alkohol felszívódása, lebomlása.

b) Klinikum- okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Demenciák és delírium helye a mentális zavarok között. Ezen kórképek DSM felosztása (demenciák típusai, agitált, mussitáló delírium) jellegzetes tünetei, diagnosztikai kritériumok. Demencia felismerése és diagnosztikája. Korsakow szindróma. Az alkoholabúzus pszichés következményei. Delírium egyéb okai- belgyógyászati vonatkozásai.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Demencia és delírium gyógyszeres terápiás lehetőségei. Pszichológiai tesztek jelentősége a demencia diagnosztikájában és terápiájának ellenőrzésében. Alkoholmegvonás és delírium prevenciója, akut ellátása. Addiktív zavarok pszichoterápiája és rehabilitációja. Az ápoló feladatai a pszichiátriai betegek ellátásában. Szomatikus szükségletek és vegetatív tünetek megfigyelése és menedzselése. Pszichiátriai betegek akut kezelésének jogi aspektusai. A korlátozó intézkedések formái és lehetőségei, dokumentációja.

27) Skizofrénia spektrum zavar. Depresszív zavarok. Bipoláris zavar. Szorongásos zavarok.

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Központi idegrendszeri funkcionális rendszerek (cholinerg rendszer, lokalizáció, ingerület átvivő anyag). A vegetatív idegrendszer elemeinek főbb jellemzőit.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Skizofrénia okai, típusai, diagnosztikai kritériumai. Depresszív zavarok felosztása, tünetei, bipoláris zavar jellegzetes tünetei. Szorongásos zavarok típusai. (Pánikzavar, szociális szorongás zavar, agorafóbia, szelektív mutizmus) Obszesszív-kompulzív zavarok. Trauma- és stressz okozta zavarok jellegzetességei (PTSD, akut stressz-zavar)

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit. Az ápoló feladatai a kliens vezetésében, a segítő kommunikáció aspektusai. Pszichiátriai betegek gyógyszerelésének specialitásai, ápolói megfigyelések, szuicidum megelőzése.

28) Születésszabályozás, megtermékenyülés, magzat fejlődése. Meddőség.

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A női nemi szervek anatómiája és élettana. A női havi ciklus ismertetése. Megtermékenyülés folyamatának ismertetése. A magzati vérkeringés, csíralemezek és származékainak felosztása.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

A meddőség fogalma, etiológiája, kialakulásának okai, felosztása, tünetei, diagnosztikai lehetőségek. A magzat normális fejlődése.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a meddőségi kórképek terápiás lehetőségeit, a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

29) Várandóság, szülés

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A női havi ciklus ismertetése. A női és férfi nemi szervek anatómiája. A női nemi hormonok és a terhesség idején termelődők szerepe és változásai a várandóság alatt.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

A terhesség jelei. A rendszeres terhesgondozás során végzett vizsgálatok, kockázati csoportok. A szülést megelőző jelek, a szülés élettani folyamata. Fekvési, forgási, tartási, beilleszkedési rendellenességek.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Alap- és szakápolói feladatok a tágulási-, kitolási-, placentaris- és postplacentaris szakaszban. Magzat méhen belüli megfigyelésének lehetőségei. Sectio caesare indikációja, kivitelezése, fogóműtétek, Vacuum-extractio alkalmazása.

30) Vetélések. Terhességgel kapcsolatos kóros állapotok

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Pubertás jellemzői. A petesejt érése, hímivarsejtek képzése. Hypothalamus-hypophysis-gonad tengely ismertetése: hormonok, hatásuk.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Abortus fogalma, felosztása, jellegzetes tünetek, diagnosztikája.

Hyperemesis gravidarum, Gestatio diabetes, Gestatio hypertonia okai, tünetei, szövődményei.

Eclampsia, Praeclampsia fogalma, jelentősége, diagnosztikája.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse az abortusok terápiás lehetőségeit, a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Hyperemesis gravidarum, Gestatio diabetes, Gestatio hypertonia, Eclampsia, Praeclampsia megelőzésének lehetőségei, terápiás lehetőségek. Terhességhez kapcsolódó egyéb betegségek kezelése.

31) Női nemi ciklus rendellenességei. Vértési rendellenességek. Endometriosis. Polycystas ovarium syndroma

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Menstruációs ciklus szakaszai, hormonális és méhnyálkahártyára kiterjedő változások.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Vértési rendellenességek etiológiája, klinikai megjelenési formái. Endometriosis, PCOS kialakulása, oka, tünetei, diagnosztikai lehetőségek.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Vértészavarok, Endometriosis és a PCOS terápiás lehetőségei. Nőgyógyászati laparoscopos beavatkozások, a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

32) Nőgyógyászati gyulladással megbetegedések. Menopausa és hatásai a női szervezetre. Nőgyógyászati műtétek

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Női nemi szervek és hormonok változása a menopausa idején

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Női nemi szerveket érintő gyulladással megbetegedések etiológiája, klinikai lefolyása, diagnosztikai lehetőségei. Menopausa okai, tünetei, következményei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Női nemi szerveket érintő gyulladással megbetegedések terápiás és prevenciósi lehetőségei.

Nőgyógyászati műtétek felosztása, szakápolói feladatok a perioperatív időszakban. Menopausa terápiás lehetőségei, a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

33) Gyermekekori fertőző megbetegedések. Életkorhoz kötött védőoltások rendszere

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A természetes és az adaptív immunitás, aktív és passzív immunizálás. Kötelező védőoltások gyermekkorban.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Felső- és alsó légutak gyulladással megbetegedései. A gastrointestinalis tractus infectiosus betegségei. Gyermekkori infectiosus megbetegedések (varicella, mumpsz, morbilli, rubeola, hepatitis A-B-C, scarlat, pertussis, haemophilus influenzae, meningitis purulenta) okai, tünetei, diagnosztizálásuk, következményeik.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Gyermekkori fertőző megbetegedések terápiás lehetőségei, konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

34) Neonatológia, congenitalis vitiumok

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Keringésváltozás a születés után. Az érett újszülött jellemzői. Lactatio

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Congenitalis vitiumok felosztása, típusai, diagnosztikája.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Újszülött ellátása, újszülött újraélesztés folyamata. Vitiumok konzervatív és műtéti kezelése, ápolástani feladatok a perioperatív szakaszban, a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Az újszülött táplálása.

35) Neonatológia- újszülött congenitalis megbetegedései

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Az praematurus, immaturus, dysmaturus újszülött jellemzői. Apgar féle értékelési rendszer.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Congenitalis megbetegedések (légzőszervi-, emésztőrendszeri-, idegrendszeri-, nephrológiai-, genetikai-, anyagcserebetegségek) etiológiája, diagnosztikája, a korai diagnosztika jelentősége a későbbi kimenetel szempontjából.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Praematurus, immaturus, dysmaturus újszülött ellátása. Neonatai intenzív centrumok/ osztályok feladatai és kihívásai. Congenitalis megbetegedések (légzőszervi-, emésztőrendszeri-, idegrendszeri-, nephrológiai-, genetikai-, anyagcserebetegségek), elváltozások konzervatív és sebészi kezelése, a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). A fejlődési rendellenességek megelőzésének és korai kimutatásának jelentőségei. Újszülöttkori szűrővizsgálatok.

36) EKG és fontosabb ritmuszavarok

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Szív ingerképző és ingerületvezető rendszere. Az EKG felhelyezésének szabályai, elvezetések formái. Fiziológiás EKG hullámok jellemzői. Az EKG elemzés szabályai.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Pitvari és kamrai ritmuszavarok kialakulásának okai, tünetei, EKG képének jellemzői (sinus tachycardia, bradycardia, pitvari flutter és fibrilláció, AV blokkok, szárblokkok, extrasystolék és formái, kamrai tachycardia, kamrafibrilláció, infarktus és angina jelei). Ritmuszavarok diagnosztikája (invazív és non invazív).

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap- és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok). Cardioverzio, defibrilláció, AED – félautomata defibrillátor használata).

37) Egészségszociológia. Közösségi ápolás. Prevenió

- a) Az egészség és betegség társadalmi meghatározottsága. A megbetegedések társadalmi okai; társadalmi egyenlőtlenségek és egészségi állapot kapcsolata. Hazai demográfiai helyzet elemzése.
- b) A magyar egészségügyi alapellátás részei, háziorvosi szolgálatok kapuóri funkciója, közösségi ápolás fogalma célja, módszerei. Prevenió fogalma, szintjei, módszerei. Krónikus betegségek (COPD, diabetes mellitus, hypertónia) gondozásának feladatai a közösségi ellátásban.
- c) Védőoltási program, betegségek vagy rizikótényezők felderítésére alkalmas kötelező szűrővizsgálati módszerek Magyarországon.

38) Onkológia: gyomor, colorectális, pancreas daganatos megbetegedései

a) Alapfogalmak

Ismertesse az egészség, betegség, daganatos megbetegedés fogalmát. Ismertesse a morbiditás, mortalitás, incidencia, prevalencia fogalmát.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse a gyomor, colorectális, pancreas tumorainak epidemiológiáját, kialakulását segítő tényezőket, a kórképek tünettánát, diagnosztikus lehetőségeket, TNM klasszifikációt.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenió

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok, stoma terápia).

39) Onkológia: férfi és női nemi szerveket érintő daganatos megbetegedések

a) Alapfogalmak

Ismertesse a daganatok kialakulásának okait, karcinogén ágensek (fizikai, kémiai karcinogének, vírusok) szerepét a daganatok kialakulásában. Ismertesse a karcinogenezis folyamatát.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse a mell, méh, petefészek, prostata, here tumorainak epidemiológiáját, kialakulását segítő tényezőket, a kórképek tünettánát, diagnosztikus lehetőségeket, TNM klasszifikációt. Ismertesse az emlő önvizsgálatának jelentőségét, kivitelezését, oktatását, ismertesse az emlő szűrővizsgálatok jellemzőit.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenió

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

40) Onkológia: tüdő, húgyúti daganatok (vese, húgyhólyag), vérképzőszervi daganatok (leukémia, lymphomák)

a) Alapfogalmak

Ismertesse a tumormarkerek fogalmát, típusait, jelentőségüket. Definiálja a paraneopláziás szindrómát és soroljon fel pár példát.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Ismertesse a tüdő, húgyúti daganatok epidemiológiáját, kialakulását segítő tényezőket, a kórképek tünettánát, diagnosztikus lehetőségeket, TNM klasszifikációt. Ismertesse az akut, -krónikus leukémia, a lymphomák (Hodgking, non-Hodgking lymphoma, myeloid multiplex) epidemiológiáját, kialakulását segítő tényezőket, a kórképek tünettánát, diagnosztikus lehetőségeket, TNM klasszifikációt.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenió

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

41) Elsősegélynyújtás, oxiológia, eszméletzavarok

- a) Eszméletlenség fogalma, oka, fokozatai; eszméletlen beteg/sérült ellátása; légútbiztosítás módjai. Klinikai és biológiai halál. Eszmélet és tudatzavarok felosztása, súlyossági fokozatai, gyakori okok.
- b) Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, jogi és etikai háttere; időfaktor fogalma, életveszélyre utaló tünetek, a helyszín jellegzetességei. Alapfokú (eszköz nélküli) újraélesztés: az aktuális Magyar Újraélesztési Társaság ALS ajánlása. Felnőtt/gyerek újraélesztés. Eszméletlen beteg légútbiztosítási módszerei.
- c) Mérgezések általános tünetei, gyanújelei, ellátási protokollja. CO, CO₂, alkilfoszfát és egyéb növényvédő szer mérgezések, alkohol marómergek, gomba, gyógyszermérgezések tünetei, ellátása. Gyomormosás indikációi és ellenjavallatai. Mérgezetek ellátásának igazságügyi orvostani vonatkozásai.

42) Koponyasérülések, epilepszia

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A koponyacsontok, agyburkok, agytörzs felosztása és feladatai, formatio reticularis szerepe. Az agy vérátáramlása és szabályozása. Epilepszia patofiziológiája.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Koponya sérüléseinek osztályozása (arc, agykoponya) epiduralis, subduralis és subarachnoidealis vérzés patofiziológiája, okai, tünetei. Agyalapi törések okai, jelei, diagnosztikája. Epilepszia okai, felosztása (fokális, generalizált), grand mal, petit mal tünetei.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Ismertesse a kórképek terápiáját és gondozása esetén a konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit (egészségnevelési, oktatási feladatok, életmódbeli tanácsok).

43) Intenzív terápiás betegellátás

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

A légzés szabályozása, O₂, CO₂ szállítás formái. Külső és belső gázcsere. Parciális nyomások. CO₂ kóma, O₂ mérgezés. Több szervi elégtelenség fogalma, patofiziológiája.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

O₂ bevitel formái. Inhalációs terápia. Gépi lélegeztetés indikációja, formái, szövődményei. Invazív hemodinamikai monitorozás, mesterséges táplálás az intenzív osztályon. Centrális vénabiztosítás, kanül gondozása, PTX és hydrothorax ellátás. Az agyhalál fogalma, megállapítása.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Több szervi elégtelenség ellátása, intenzív terápiás kezelése és a hozzá kapcsolódó konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit. Donorgondozás feladatai az intenzív terápiában. VAP kialakulása, prevenciója és kezelése.

44) Anesthesia, fájdalom és fájdalomcsillapítás, altatógép és betegmonitorizálás

a) Anatómiai, élettani és kórélettani alapok

Fájdalom anatómiai és élettani vonatkozásai.

b) Klinikum – okok, felosztás, tünetek, diagnosztika

Anaesthesia formái (perifériás és általános és ezek felosztása). Az altatógépek alkalmazása, betegmonitorozás lehetőségei. Intubáció. Pulzoximetria és működési elve, leszívás, astrup mintavétel és főbb eltérések.

c) Betegségenkénti terápia, alap- és szakápolási feladatok, prevenció

Anesztetikumok csoportosítása és hatásai. Gyógyszeres és nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módszerei, indikáció, mellékhatás, és a hozzá kapcsolódó konkrét, alap-és szakápolói tevékenységek céljait, indikációit, kontraindikációit, kivitelezését, hatásait, szövődményeit.

45) Inaktivitási tünetcsoport

- a) Ismertesse az immobilitási szindróma fogalmát, élettanát, patofiziológiáját szervrendszerek szerint (anyagcsere eltérések, légzőrendszer, keringési rendszer, mozgásszervek, kültakaró, ürítés, pszichés és szociális eltérések).
- b) Ismertesse a seb fogalmát, a seb típusokat, a Sebgyógyulás fázisait, a krónikus sebek jellemzőit, az innovatív sebkezelő technikákat.
- c) Ismertesse a decubitus ellátásának folyamatát a különböző stádiumokban. A decubitus stádiumainak ellátási algoritmusa, kötöző anyagok ismerete nedves- és száraz sebkezeléshez, a prevenció jelentősége, az ellátás algoritmusa a prevenció folyamán, a prevencióhoz kapcsolódó speciális ápolási eszközök ismertetése.

46) Veszteség. halál, gyász. Hospice. Eutanázia. Kiegészítő szindróma

- a) Veszteség típusai, veszteség élménye. Gyászfolyamat (Engel, E. Kübler-Ross). Halál típusok. A haldokló szükségletei. Az ellátó team. Az ápolószemélyzet szerepe. A halálos beteg és családjának gondozása. A hospice fogalma, jelentősége, formái. Palliatív ellátás. Eutanázia. Kiegészítő szindróma.
- b) Ismertesse a geriátria fogalmát. Ismertesse a geriátriai „7I” kialakulásának okait, tüneteit, diagnosztikai lehetőségeit.
- c) Az egészségügyi törvény főbb elemeinek bemutatása.

**Eredményes felkészülést kívánva:
Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet**

Érvényes: 2022.februártól